

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقای بهداشت

الگوی برنامه دوره آموزشی (Course plan)

نام درس:	مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی	واحد:	یک واحد	رشته تحصیلی:	بهداشت عمومی	درس:	دکتر محمد اسدپور		
مقطع تحصیلی دانشجویان:	کارشناسی	زمان کلاس:	یکشنبه ۱۰-۱۲	تعداد فراگیر:	۱۷ نفر	نیمسال تحصیلی:	دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	نوع واحد:	نظری
مدت زمان ارائه درس:	یک ترم، دو ساعت نظری در هفته (جمعا ۱۶ ساعت)	محل:	کلاس بهداشت عمومی	پیش نیاز:	ندارد	مسئول درس:	دکتر محمد اسدپور		

شرح درس:

در راستای آشنایی با نظام ارائه خدمات بهداشتی اولیه در ایران و نظارت و ارزشیابی فعالیت های بهورزان و ارائه پس خوراند پایش به بهورز، دانشجو در این درس با تعریف مدیریت، وظایف، برنامه ریزی و اجرای آن و جنبه های اقتصادی - اجتماعی مراقبت اولیه بهداشتی در سطح شهرستان و مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت و وظایف بهورز، خانه بهداشت در خصوص بهداشت خانواده، بیماری ها، مدارس، دهان و دندان، محیط و غیره آشنا خواهد شد.

اهداف کلی:

آشنایی با نظام شبکه مراقبت اولیه بهداشتی در ایران، وظایف خانه های بهداشت و بهورزان شناخت معیار ها و ضوابط لازم برای پایش و نظارت فعالیت های خانه های بهداشت و بهورزان نظارت و ارزشیابی فعالیت های بهورزان تهیه بازخورد های لازم اطلاعاتی جهت بهبود عملکرد خانه های بهداشت و بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی

اهداف جزئی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان نیمسال تحصیلی:
شبکه مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد.
ساختار شبکه بهداشت، مراکز، پایگاه ها و خانه های بهداشت را شرح دهد.

مراقبت های اولیه بهداشتی را تعریف نماید.
ابعاد مختلف مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد.
اصول مراقبت های اولیه بهداشتی را نام ببرد.
اجزای مراقبت های اولیه بهداشتی را نام ببرد.
وظایف مراکز جامع خدمات سلامت را توضیح دهد.
وظایف آموزشگاه بهورزی را توضیح دهد.
وظایف واحد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شرح دهد.
وظایف واحد سلامت خانواده و جمعیت را شرح دهد.
وظایف واحد بهداشت دهان و دندان را توضیح دهد
وظایف سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس را توضیح دهد.
وظایف واحد مراقبت و پیگیری از بیماری ها را توضیح دهد.
وظایف واحد مشارکت مردمی را توضیح دهد.
وظایف واحد گسترش را توضیح دهد.
وظایف واحد بهبود تغذیه را توضیح دهد.
وظایف واحد بهداشت روان را توضیح دهد.
وظایف واحد بهداشت حرفه ای و محیط را توضیح دهد.
وظایف پایگاه های بهداشتی را شرح دهد.
وظایف بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی (سرشماری، آموزش بهداشت، مراقبت از زنان باردار و کودکان، و ...) را شرح دهد.
برنامه های نظارتی و فرم های بازدید را توضیح دهد
ارزشیابی در حوزه بهداشت را شرح دهد.

جدول زمان بندی درس جامعه شناسی دانشجویان رشته کارشناسی پیوسته عمومی

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجویان	نحوه** آزمون و درصد آن
۱		شرح طرح درس دوره آشنایی دانشجویان با شبکه مراقبت های اولیه بهداشتی، ساختار شبکه بهداشت، مراکز، پایگاه ها و خانه های بهداشت، و مراکز جامع خدمات سلامت	شبکه مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد. ساختار شبکه بهداشت، مراکز، پایگاه ها و خانه های بهداشت و مراکز جامع خدمات سلامت را شرح دهد.	آگاهی ادراک دریافت	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	کامپیوتر ویدئو پرژکتور وایت برد	۱۰۰	آمادگی برای پرسش و پاسخ	آزمون ورودی مرحله ای آزمون پایانی
۲		آشنایی دانشجویان با مراقبت های اولیه بهداشتی، ابعاد، اصول و اجزای آن	مراقبت های اولیه بهداشتی را تعریف نماید. ابعاد مختلف مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد. اصول مراقبت های اولیه بهداشتی را نام ببرد. اجزای مراقبت های اولیه بهداشتی را نام ببرد.						
۳		آشنایی دانشجویان با وظایف مراکز جامع خدمات سلامت و آموزشگاه بهورزی	وظایف مراکز جامع خدمات سلامت را توضیح دهد. وظایف آموزشگاه بهورزی را توضیح دهد.						
۴		آشنایی دانشجویان با واحد های مختلف حوزه معاونت بهداشتی	وظایف واحد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شرح دهد. وظایف واحد سلامت خانواده و جمعیت را شرح دهد. وظایف واحد بهداشت دهان و دندان را توضیح دهد وظایف سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس را توضیح دهد.						
۵		آشنایی دانشجویان با واحد های مختلف حوزه معاونت بهداشتی	وظایف واحد مراقبت و پیگیری از بیماری ها را توضیح دهد. وظایف واحد مشارکت مردمی را توضیح دهد.						

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

						وظایف واحد گسترش را توضیح دهد. وظایف واحد بهبود تغذیه را توضیح دهد. وظایف واحد بهداشت روان را توضیح دهد. وظایف واحد بهداشت حرفه ای و محیط را توضیح دهد.		
						وظایف پایگاه های بهداشتی را شرح دهد. وظایف بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی (سرشماری سالیانه، آموزش بهداشت عمومی، تشکیل گروه های داوطلب، مراقبت مادر و کودک، مراقبت دانش آموزان، ایمن سازی) را شرح دهد.	آشنایی دانشجویان با وظایف پایگاه های بهداشتی و وظایف بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی	۶
						(وظایف بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی بیماریابی، واکسیناسیون، بازدید منزل، بهسازی و بازرسی های بهداشت محیط، بهداشت دهان و دندان، درمان های ساده علامتی، فرم ها و سامانه ها و ...) را شرح دهد.	آشنایی دانشجویان با وظایف بهورزان در ارائه مراقبت های اولیه بهداشتی	۷
						فرایند نظارت و ارزشیابی مراقبت ها را توضیح دهد. چگونگی نظارت و ارزشیابی فعالیت بهورزان را شرح دهد. روند تهیه و ارائه بازخورد برای بهورزان را توضیح دهد. پیگیری روند بهبود فعالیت های بهورزان را شرح دهد.	آشنایی دانشجویان با برنامه های نظارتی و ارزشیابی فعالیت های خانه بهداشت	۸
							امتحان	۹

تعداد جلسات: ۸ جلسه ۱۰۰-۹۰ دقیقه ای

روند ارائه درس و نحوه یاددهی - یادگیری: ارائه طرح درس کلی و هفتگی در جلسه اول، حضور غیاب، سوال و مرور درس جلسه قبل، ارائه عناوین جلسه فعلی و ارائه درس، ارائه عناوین جلسه بعد کل درس در ۱۶ ساعت به صورت نظری توسط مدرس توضیح داده می شود.

با توجه به مقطع تحصیلی مخاطبان در این درس و انتظار از آنان برای فعالیت های یادگیری خود- راهبر، رویکرد غالب در اجرای این درس مشارکتی و تعاملی خواهد بود، بر این اساس دانشجویان محترم منابع معرفی شده را مطالعه و با آمادگی برای بحث و تعامل در کلاس حضور می یابند

فعالیت (وظایف) دانشجو و ارزشیابی:

- شرکت فعال در کلاس و ارائه نظرات
- تهیه موضوع یا مقاله مرتبط و ارائه کنفرانس
- امتحان میان ترم چهار نمره
- آزمون پایان ترم ۱۳ نمره

برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطة):

- ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
- ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
- ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی (سوالات تشریحی و چند گزینه ای) انجام خواهد شد.

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی:

- آموزش با استفاده از پاورپوینت (PowerPoint)، اورهد (Overhead)، کامپیوتر (Computer)، ویدئوپروژکتور (Video projector)، وایت بورد (White board)، کتاب های مرجع (Text books) و سایت های معاونت بهداشت وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور.

زمان و مکان ارائه درس: یکشنبه ۱۲-۱۰، دانشکده بهداشت، کلاس: کارشناسی بهداشت عمومی

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

۲. به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحث ها را مطالعه نمایند. ۲. در تمام جلسات حضور منظم توأم با آمادگی داشته باشند ۳. غیبت غیر موجه از کلاس باعث حذف درس می شود (به ازای هر غیبت در کلاس آنلاین ۰/۲۵ نمره کم خواهد شد).

سیاست مدرس در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: طبق مقررات آموزشی

منابع اصلی درس:

۱. پيله رودی، سیروس، خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشتی، تهران، ۱۳۷۸.
۲. کتاب جامع بهداشت عمومی، اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور، جلد دوم، فصل هفتم
۳. سایت های معاونت بهداشت وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور مبتنی بر طرح درس و نیاز دانشجویان (جستجوی منابع علمی)